

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

21. januar 2016*

»Appel — artikel 81 EF — karteller — det spanske marked for vejanlægsbitumen — opdeling af markedet og prissamordning — uforholdsmæssig lang sagsbehandlingstid ved Retten — artikel 261 TEUF — forordning (EF) nr. 1/2003 — artikel 31 — fuld prøvelsesret — artikel 264 TEUF — hel eller delvis annullation af Kommissionens beslutning«

I sag C-603/13 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 22. november 2013,

Galp Energía España SA, Alcobendas (Spanien),

Petróleos de Portugal (Petrogal) SA, Lissabon (Portugal),

Galp Energía SGPS SA, Lissabon,

ved advocaat M. Slotboom og advogado G. Gentil Anastácio,

appellanter,

den anden part i appelsagen:

Europa-Kommissionen ved C. Urraca Caviedes og F. Castillo de la Torre, som befuldmægtigede, bistået af avocat J. Rivas Andrés og solicitor G. Eclair-Heath,

sagsøgt i første instans,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af formanden for Fjerde Afdeling, T. von Danwitz, som fungerende formand for Femte Afdeling, Domstolens præsident, K. Lenaerts, som fungerende formand for Femte Afdeling, og dommerne D. Šváby (refererende dommer), A. Rosas og C. Vajda,

generaladvokat: N. Jääskinen

justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 15. april 2015,

* Processprog: engelsk.

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 16. juli 2015,
afsagt følgende

Dom

- 1 Med deres appelskrift har GALP Energía España SA (herefter »GALP Energía España«), Petróleos de Portugal (Petrogal) SA (herefter »Petróleos de Portugal«) og GALP Energía SGPS SA (herefter »GALP Energía SGPS«) (herefter under ét »appellanterne«) nedlagt påstand om ophævelse af Den Europæiske Unions Rets dom af 16. september 2013, Galp Energía España m.fl. mod Kommissionen (T-462/07, EU:T:2013:459, herefter »den appellerede dom«), hvorved Retten dels delvis annullerede beslutning K(2007) 4441 endelig af 3. oktober 2007 om en procedure i henhold til artikel 81 EF, nu artikel 101 TEUF (sag COMP/38.710 – Bitumen (Spanien)) (herefter »den omtvistede beslutning«) og nedsatte den bøde, som appellanterne var blevet pålagt, dels i øvrigt frifandt Kommissionen.

Retsforskrifter

- 2 Artikel 31 i Rådets forordning (EF) nr. 1/2003 af 16. december 2002 om gennemførelse af konkurrencereglerne i [artikel 101 TEUF og 102 TEUF] (EFT 2003 L 1, s. 1) bestemmer:

»Domstolen har fuld prøvelsesret med hensyn til klager over beslutninger, hvorved Kommissionen fastsætter en bøde eller en tvangsbøde. Den kan annullere, nedsætte eller forhøje den pålagte bøde eller tvangsbøde.«

Twistens baggrund og den omtvistede beslutning

- 3 Twistens baggrund fremgår af den appellerede doms præmis 1-85 og kan med henblik på nærværende procedure sammenfattes som følger.
- 4 Det af overtrædelsen omhandlede produkt er penetrationsbitumen, som er en bitumen, der ikke har været genstand for nogen viderebearbejdning, og som anvendes til opførelse og vedligeholdelse af veje.
- 5 Det spanske marked for bitumen omfatter dels tre producenter, koncernerne Repsol, CEPSA-PROAS og BP, dels importører, herunder koncernerne Nynäs og den koncern, som udgøres af appellanterne.
- 6 Fra 1990 til 2003 var aktiverne i Galp Energía España, tidligere Petrogal Española SA, ejet af Petróleos de Portugal med 89,29% og af Tagus RE, et forsikringselskab, som var kontrolleret med 98% af Petróleos de Portugal, med 10,71%. Galp Energía España har siden 2003 været et 100%-ejet datterselskab af Petróleos de Portugal. Sidstnævnte har siden den 22. april 1999 været et 100%-ejet datterselskab af Galp Energía SGPS.
- 7 Galp Energía España er beskæftiget med salg og markedsføring af bitumen i Spanien. Selskabets omsætning hvad angår bitumen solgt til ikke forbundne parter i Spanien udgjorde 13 000 000 EUR i 2001, som er det sidste hele år, hvor overtrædelsen fandt sted, dvs. 4,54% af det omhandlede marked. Den konsoliderede samlede omsætning for Galp Energía SGPS udgjorde 12 576 000 000 EUR i 2006.
- 8 Efter en anmodning om bødefritagelse indgivet den 20. juni 2002 af BP-koncernen i medfør af Kommissionens meddelelse om bødefritagelse og bødenedsættelse i kartelsager (EFT 2002 C 45, s. 3) blev der gennemført kontrolundersøgelser den 1. og den 2. oktober 2002 hos koncernerne Repsol, PROAS, BP, Nynäs og den koncern, som udgøres af appellanterne.

- 9 Den 6. februar 2004 tilsendte Kommissionen de omhandlede virksomheder en række begæringer om oplysninger i medfør af artikel 11, stk. 3, i Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i [...] [artikel] [81 EF] og [82 EF] (EFT 1959-1962, s. 81).
- 10 Ved telefax af henholdsvis den 31. marts og den 5. april 2004 indgav Repsol og PROAS en anmodning til Kommissionen i medfør af Kommissionens meddelelse om bødefritagelse og bødenedsættelse i kartelsager, hvilken anmodning var ledsaget af en virksomhedserklæring.
- 11 Efter at have tilstillet fire andre begæringer om oplysninger til de omhandlede virksomheder indledte Kommissionen formelt en procedure og i perioden fra den 24. til den 28. august 2006 tilstillede den koncernerne BP, Repsol, CEPASA-PROAS, Nynäs og den koncern, som udgøres af appellanterne, en klagepunktsmeddelelse.
- 12 Den 3. oktober 2007 vedtog Kommissionen den omtvistede beslutning, hvorved den fastslog, at de 13 selskaber, som var adressater for beslutningen, havde deltaget i en række aftaler og former for samordnet praksis i forbindelse med markedsføring af penetrationsbitumen på spansk område (med undtagelse af De Kanariske Øer), som bestod i opdeling af markedet og prissamordning.
- 13 De forskellige former for ulovlig adfærd eller dele, som blev identificeret, er de følgende:
- fastsættelse af salgskvoter
 - fordeling af mængder for produkter og kunder mellem alle karteldeltagerne på grundlag af disse kvoter
 - overvågning af gennemførelsen af opdelingen af markedet og af kunder ved hjælp af udveksling af oplysninger vedrørende salgsmængder (herefter »overvågningsordningen«)
 - oprettelse af en kompensationsmekanisme med henblik på at korrigere indtrådte afvigelser hvad angår den aftalte opdeling af markedet og af kunder (herefter »kompensationsmekanismen«)
 - aftalen om ændring af priserne på bitumen og datoen for anvendelsen af de nye priser
 - deltagelse i regelmæssige møder og i andre kontakter med henblik på at aftale de ovenfor anførte konkurrencebegrænsninger og gennemføre eller ændre disse efter behov.
- 14 Kommissionen fandt det godtgjort, at de ansatte i Galp Energía España havde deltaget i kartellet på vegne af selskabet. Kommissionen fandt i lyset af retspraksis vedrørende formodningen for, at et moderselskab reelt udøver en afgørende indflydelse på sit 100%-ejede datterselskab, og, henset til ejerforholdene i Galp Energía España, i Petróleos de Portugal og i Galp Energía SGPS, at Galp Energía España, Petróleos de Portugal og fra den 22. april 1999 også Galp Energía SGPS havde udgjort en enkelt virksomhed med henblik på anvendelsen af artikel 81, stk. 1, EF.
- 15 Kommissionen fandt, at hver af de to konstaterede konkurrencebegrænsninger, dvs. de horisontale aftaler om opdeling af markedet og prissamordningen, efter selve deres art henhørte under de mest alvorlige overtrædelser af artikel 81 EF, som ifølge retspraksis kan begrunde en kvalificering som »meget alvorlige«, overtrædelser alene henset til deres art, uden at det er nødvendigt, at en sådan adfærd dækker et bestemt geografisk område eller har en bestemt indvirkning.
- 16 Kommissionen fastslog, at det var umuligt at måle kartellets reelle indvirkning på markedet, navnlig fordi der ikke forelå tilstrækkelige oplysninger om den sandsynlige udvikling i priserne på bitumen i Spanien i mangel af aftaler. Kommissionen anså sig ikke i stand til med præcision at godtgøre den reelle indvirkning af kartellet på det omhandlede marked eller at kvantificere denne indvirkning, men

fandt, at den kunne nøjes med estimater af sandsynligheden for en sådan indvirkning. Kommissionen fastslog under alle omstændigheder, at kartellets aftaler var blevet udmøntet i praksis, og at det var sandsynligt, at de havde haft reelle konkurrencebegrænsende virkninger.

- 17 Kommissionen fandt, henset til overtrædelsens art, at koncernerne Repsol, PROAS, BP, Nynäs og den koncern, som udgøres af appellanterne, havde begået en meget alvorlig overtrædelse af artikel 81 EF og præciserede, at denne konklusion gjaldt uafhængig af spørgsmålet, om kartellet havde en mærkbar indvirkning på det omhandlede marked. Kommissionen anførte endvidere, at den tog hensyn til den omstændighed, at den hemmelige aftale udelukkende havde vedrørt det spanske marked.
- 18 Kommissionen fastsatte »udgangsbeløbet« for de bøder, som skulle pålægges, under hensyntagen til overtrædelsens grovhed, værdien af det omhandlede marked vurderet til 286 400 000 EUR i 2001, som er det sidste hele år, hvor overtrædelsen fandt sted, og den omstændighed, at overtrædelsen var begrænset til salget af bitumen i én medlemsstat. Henset til de foregående elementer fastsatte Kommissionen bødernes udgangsbeløb til 40 000 000 EUR.
- 19 Kommissionen klassificerede dernæst de virksomheder, som var adressater for den omtvistede beslutning, i forskellige kategorier defineret ud fra deres relative betydning på det omhandlede marked med henblik på anvendelsen af en differentieret behandling, således at deres reelle økonomiske evne til at forårsage alvorlig skade for konkurrencen blev taget i betragtning. Med henblik herpå baserede Kommissionen sig på deres andele, udtrykt i værdien af afsætning, af det spanske marked for penetrationsbitumen for regnskabsåret 2001.
- 20 Repsol og PROAS, hvis andele af det omhandlede marked udgjorde henholdsvis 34,04% og 31,67% for regnskabsåret 2001, blev klassificeret i den første kategori, BP, med en markedsandel på 15,19%, i den anden kategori, og Nynäs samt appellanterne, hvis markedsandele udgjorde mellem 4,54% og 5,24%, i den tredje kategori. På dette grundlag blev udgangsbeløbene for de bøder, som skulle pålægges, tilpasset som følger:
 - første kategori, for Repsol og PROAS: 40 000 000 EUR
 - anden kategori, for BP: 18 000 000 EUR
 - tredje kategori, for Nynäs og appellanterne: 5 500 000 EUR.
- 21 For at fastsætte størrelsen af bøderne til et niveau, som sikrer en tilstrækkeligt afskrækkende virkning, fandt Kommissionen det passende, at der på den bøde, som BP og Repsol skulle pålægges, blev anvendt en multiplikationsfaktor på henholdsvis 1,8 og 1,2 ud fra deres samlede omsætning i 2006, det sidste regnskabsår forud for vedtagelsen af den omtvistede beslutning, men ikke at anvende en multiplikationsfaktor på den bøde, som skulle pålægges PROAS, Nynäs og appellanterne.
- 22 Efter forhøjelsen af bødernes udgangsbeløb ud fra overtrædelsens varighed, således at bødens grundbeløb udgjorde 9 625 000 EUR for GALP Energía España og Petróleos de Portugal og 7 150 000 EUR for GALP Energía SGPS, konkluderede Kommissionen også, at den bøde, som skulle pålægges Repsol og PROAS, skulle forhøjes med 30% på grund af skærpende omstændigheder, idet disse to virksomheder havde været kartellets »hovedmænd«.
- 23 Kommissionen sammenlignede appellanternes rolle med Repsols, PROAS' og BP's og undersøgte, om en nedsættelse af bødernes størrelse var begrundet. Kommissionen fandt det passende at foretage en sondring ud fra den forskellige rolle, som appellanterne havde spillet, ved at tage hensyn til deres mere begrænsede deltagelse i overtrædelsen og besluttede at nedsætte deres bøder med 10%.

24 I artikel 2 i den dispositive del af den omtvistede beslutning blev Energía España og Petróleos de Portugal in solidum pålagt at betale en bøde på 8 662 500 EUR, hvoraf Galp Energia SGPS hæftede solidarisk for 6 435 000 EUR.

Sagen for Retten og den appellerede dom

25 Ved stævning indgivet til Rettens Justitskontor den 19. december 2007 nedlagde appellanterne påstand om hel eller delvis annullation af den omtvistede beslutning og, subsidiært, nedsættelse af den bøde, som de var blevet pålagt.

26 Til støtte for deres søgsmål fremsatte appellanterne ni anbringender.

27 Retten gav appellanterne medhold i det tredje anbringende og annullerede beslutningens artikel 1, for så vidt som den fastslår Galp Energía Españas, Petróleos de Portugals og Galp Energía SGPS' implicering i en række aftaler og former for samordnet praksis på det spanske marked for bitumen, i det omfang denne række af aftaler og former for samordnet praksis omfatter dels ordningen for overvågning af gennemførelsen af aftalerne om opdeling af markedet og af kunder, dels kompensationsmekanismen, som havde til formål at korrigere indtrådte afvigelser hvad angår aftalerne om opdeling af markedet og af kunder.

28 Som det fremgår af bl.a. den appellerede doms præmis 215, 292, 293 og 301, baserede Retten sig herved kun på samtidige beviser vedrørende de faktiske omstændigheder for at fastslå, at appellanternes ansvar i forbindelse med overvågningsordningen og kompensationsmekanismen ikke var godtgjort. Retten nægtede således at tage hensyn til erklæringen fra V.C., der var salgsdirektør for bitumen i Petrogal Española SA, nu Galp Energía España, af 6. december 2007, hvilken erklæring indgik i de sagsakter, som appellanterne havde fremlagt for Retten, og som Kommissionen følgelig ikke anvendte som et belastende bevis i den omtvistede beslutning.

29 I den appellerede doms præmis 611, 625 og 626 konstaterede Retten imidlertid, henset til denne erklæring af 6. december 2007 fra V.C., at appellanterne havde kendskab til de andre kartelmedlemmers deltagelse i kompensationsmekanismen, at de også kunne forudse de andre kartelmedlemmers deltagelse i overvågningsordningen, og at de derfor kunne holdes ansvarlige for disse to dele af overtrædelsen.

30 På baggrund af disse elementer fastslog Retten i den appellerede doms præmis 630, at det ikke var nødvendigt at ændre bødens udgangsbeløb, men den fandt det i denne doms præmis 632 nødvendigt at forhøje niveauet for den nedsættelse af bøden, som Kommissionen havde anvendt på grund af formildende omstændigheder.

31 I nævnte doms præmis 635 og 636 gav den således appellanterne delvis medhold i det niende anbringende og nedsatte bøden med yderligere 4%, i tillæg til den nedsættelse på 10%, som allerede var blevet indrømmet med den omtvistede beslutning.

32 Retten forkastede parternes andre annullationsanbringender, herunder det femte og det sjette anbringende, hvormed det var blevet gjort gældende, at konstateringen af deres deltagelse i prissamordningen og varigheden heraf var ulovlig.

33 Den bøde, som blev pålagt Galp Energía España og Petróleos de Portugal i artikel 2 i den omtvistede beslutnings dispositive del, blev som følge heraf fastsat til 8 277 500 EUR, mens den bøde, der i samme artikel blev pålagt Galp Energia SGPS, blev fastsat til 6 149 000 EUR.

Parternes påstande

34 Appellanterne har nedlagt følgende påstande:

- Principalt ophæves den appellerede dom.
- Den omtvistede beslutnings artikel 1-3 annulleres, for så vidt som de vedrører appellanterne, og/eller den bøde, som de er blevet pålagt, nedsættes.
- Subsidiært ophæves dommen, og sagen hjemvises til Retten.
- Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

35 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

- Appellen forkastes.
- Appellanterne tilpligtes at betale alle sagsomkostningerne.

Appellen

36 Til støtte for appellen har appellanterne fremsat tre anbringender.

Det første anbringende om retlige fejl af betydning for konstateringen af appellanternes deltagelse i prissamordningen i perioden 1995-2002

Parternes argumenter

- 37 Med deres første anbringende, der er opdelt i tre led, har appellanterne anført, at Retten anvendte artikel 81, stk. 1, EF ukorrekt, foretog en urigtig gengivelse af beviserne og tilsidesatte de processuelle bestemmelser vedrørende bevisbedømmelse samt det generelle princip om uskyldsformodning som sikret ved artikel 48 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«), da den i den appellerede doms præmis 407 og 456 fastslog, at Kommissionen ikke kunne anses for ulovligt at have lagt til grund, at appellanterne deltog i prissamordningen »indtil 2002«. Endvidere gav Retten ikke en tilstrækkelig begrundelse for denne konstatering.
- 38 Med deres anbringendes første led har appellanterne foreholdt Retten, at den i den appellerede doms præmis 370-408 med henblik på at fastslå, at Kommissionen havde godtgjort appellanternes deltagelse i prissamordningen fra 1995 til 2002, ikke tog hensyn til to diskulperende beviser, nemlig den omstændighed, at det hverken af BP's anmodning om bødenedsættelse eller af de samtidige dokumenter vedrørende de faktiske omstændigheder fremlagt af BP fremgik, at appellanterne havde deltaget i prissamordningen.
- 39 Appellanterne har med deres anbringendes andet led foreholdt Retten, at den ikke fastslog, at den omtvistede beslutning ikke indeholder noget bevis med hensyn til det tidspunkt, hvor appellanterne angiveligt begyndte at deltage i prissamordningen.
- 40 De har herved gjort gældende, at erklæringerne fra Repsol og fra PROAS i forbindelse med anmodningerne om bødenedsættelse ikke nævner nogen konkret faktisk omstændighed, herunder datoer, møder, telefonopkald eller prisforhøjelser, og at disse erklæringer ikke er tilstrækkeligt præcise og samstemmende til at godtgøre appellanternes deltagelse i prissamordningen fra 1995 til 2002. De

har i denne forbindelse også anført, at tidspunktet for påbegyndelsen af deltagelsen i opdelingen af markedet ikke kan anses for tidspunktet for påbegyndelsen af Petróleos de Portugals deltagelse i aftalerne om priser, idet disse aftaler ifølge den omtvistede beslutning udgør særskilte dele af kartellet.

- 41 Appellanterne har med deres anbringendes tredje led kritiseret Retten for, at den fastslog, at udvekslingen af interne e-mails til Galp Energía España af den 18. og den 19. oktober 2000, bedømt i den appellerede doms præmis 387-404, udgør et samtidigt bevis vedrørende de faktiske omstændigheder, der godtgør appellanternes deltagelse i prissamordning.
- 42 Det er Kommissionens opfattelse, at dette anbringende skal forkastes i sin helhed og under alle omstændigheder er helt ugrundet.

Domstolens bemærkninger

- 43 Indledningsvis bemærkes, at ifølge fast retspraksis fremgår det af artikel 256 TEUF, artikel 58, stk. 1, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol og artikel 168, stk. 1, litra d), i Domstolens procesreglement, at et appelskrift præcist skal angive, hvilke elementer der anfægtes i den dom, som påstås ophævet, samt de retlige argumenter, der særligt støtter denne påstand, idet appellen eller det pågældende anbringende i modsat fald afvises (jf. bl.a. dom Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis).
- 44 Et anbringende opfylder således ikke disse krav og skal afvises, såfremt dets argumentation ikke er tilstrækkelig præcis og underbygget til, at Domstolen kan udøve sin legalitetskontrol (jf. i denne retning dom Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 30 og den deri nævnte retspraksis).
- 45 Argumenterne vedrørende tilsidesættelse af artikel 81, stk. 1, EF, manglende begrundelse af den omtvistede beslutning, tilsidesættelse af de processuelle bestemmelser vedrørende bevisbedømmelse samt af det generelle princip om uskyldsformodning såvel som det anførte om urigtig gengivelse af beviserne identificerer ikke med den nødvendige præcision en retlig fejl, som Retten skulle have begået, men består af generelle og ikke underbyggede betragtninger, og de skal derfor afvises.
- 46 Hvad angår dette anbringendes første og tredje led, hvormed appellanterne har foreholdt Retten dels, at den ikke tog hensyn til to beviser med henblik på at fastslå, at Kommissionen havde godtgjort appellanternes deltagelse i prissamordningen fra 1995 til 2002, dels, at den fandt, at udvekslingen af appellanternes interne e-mails af den 18. og den 19. oktober 2000 udgør et samtidigt bevis vedrørende de faktiske omstændigheder, der godtgør deres deltagelse i prissamordningen, skal det blot bemærkes, at artikel 256, stk. 1, andet afsnit, TEUF og artikel 58, stk. 1, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol bestemmer, at en appel til prøvelse af Rettens afgørelser skal begrænses til retlige spørgsmål. Det er derfor alene Retten, der har kompetence til at fastlægge og bedømme de faktiske omstændigheder og til at bedømme de beviser, den forelægges. Vurderingen af disse faktiske omstændigheder og disse beviser udgør derfor ikke et retsspørgsmål, der som sådant er undergivet Domstolens prøvelsesret i forbindelse med en appel, medmindre de – som alene anført af appellanterne på upræcis og ikke underbygget vis – er gengivet urigtigt (jf. bl.a. denne retning dom Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 84).
- 47 Disse argumenter skal derfor afvises.
- 48 For så vidt angår dette anbringendes andet led, hvormed appellanterne har foreholdt Retten, at den ikke anførte, at den omtvistede beslutning ikke indeholdt noget bevis med hensyn til, hvornår appellanternes angivelige deltagelse i den omhandlede prissamordning begyndte, skal det blot bemærkes, at i modsætning til hvad appellanterne har anført, blev denne argumentation ikke rejst af appellanterne for Retten. Den er derfor ny og skal følgelig afvises.

49 Det følger af det ovenstående, at det første anbringende skal afvises i sin helhed.

Det tredje anbringende om Rettens overskridelse af en rimelig sagsbehandlingstid

Parternes argumenter

- 50 Appellanterne har anført, at Retten tilsidesatte chartrets artikel 47 og artikel 6, stk. 1, i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950 (herefter »EMRK«), da den ikke traf afgørelse inden for en rimelig frist, hvilket begrundes en ophævelse af den appellerede dom og en annullation af den omtvistede beslutning eller subsidiært en væsentlig nedsættelse af den bøde, som de er blevet pålagt.
- 51 De har anført, at deres annullationssøgsmål blev anlagt den 19. december 2007, at den skriftlige forhandling blev afsluttet den 21. oktober 2008, at den mundtlige forhandling blev indledt den 12. november 2012, at retsmødet blev afholdt den 24. januar 2013, og at den appellerede dom blev afsagt den 16. september 2013.
- 52 Eftersom hele proceduren varede i ca. 5 år og 9 måneder (69 måneder) med en periode på 4 år og 1 måned (49 måneder) mellem afslutningen af den skriftlige forhandling og indledningen af den mundtlige forhandling, er det appellanternes opfattelse, at Retten i henhold til det kriterium, som Domstolen har defineret i dom Baustahlgewebe mod Kommissionen (C-185/95 P, EU:C:1998:608), ikke har opfyldt sin forpligtelse til at træffe afgørelse inden for en rimelig frist.
- 53 Appellanterne har i denne forbindelse fremhævet dels, at sagen var meget mindre kompleks end de fleste af de andre kartelsager indbragt for Retten, og at antallet af søgsmål var begrænset, idet kun fire kartelmedlemmer havde anlagt et søgsmål, dels, at den urimeligt lange sagsbehandlingstid for Retten på ingen måde kan tilskrives appellanternes adfærd.
- 54 Kommissionen har gjort gældende, at det følger af Domstolens faste praksis, at en ophævelse af den appellerede dom ikke vil afhjælpe en tilsidesættelse af princippet en rimelig sagsbehandlingstid i en situation, hvor den manglende iagttagelse af en rimelig sagsbehandlingstid ikke har haft indflydelse på sagens udfald.

Domstolens bemærkninger

- 55 Det bemærkes, at en tilsidesættelse fra en af Unionens retsinstitutters side af dens forpligtelse ifølge chartrets artikel 47, stk. 2, til at pådømme de sager, som den får forelagt, inden en rimelig frist, bør imødegås med, at der indbringes et erstatningssøgsmål for Retten, idet et sådant søgsmål udgør en effektiv afhjælpning. En påstand om erstatning for det tab, der er forårsaget af Rettens manglende iagttagelse af en rimelig sagsbehandlingstid, kan således ikke forelægges direkte for Domstolen inden for rammerne af en appel, men skal indbringes for Retten selv (domme Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 66, ICF mod Kommissionen, C-467/13 P, EU:C:2014:2274, præmis 57, og Guardian Industries og Guardian Europe mod Kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, præmis 17 og 18).
- 56 Retten, der er kompetent i medfør af artikel 256, stk. 1, TEUF, og for hvilken der fremsættes et erstatningskrav, skal tage stilling til et sådant krav i en anden sammensætning end den, der behandlede den sag, som gav anledning til den procedure, hvis varighed kritiseres (jf. i denne retning domme Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 67, ICF mod Kommissionen, EU:C:2014:2274, præmis 58, og Guardian Industries og Guardian Europe mod Kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, præmis 19).

- 57 Når det er sagt, kan Domstolen, når det, idet det ikke er nødvendigt, at parterne fremlægger oplysninger i denne henseende, er åbenbart, at Retten har begået en tilstrækkeligt kvalificeret tilsidesættelse af forpligtelsen til at pådømme sagen inden for en rimelig frist, fastslå dette (jf. i denne retning domme Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 90, ICF mod Kommissionen, EU:C:2014:2274, præmis 59, og Guardian Industries og Guardian Europe mod Kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, præmis 20).
- 58 Dette er tilfældet i den foreliggende sag. Varigheden af proceduren for Retten, dvs. næsten fem år og ni måneder, hvilken navnlig omfatter en periode på fire år og en måned, som forløb uden nogen proceduremæssig foranstaltning, mellem afslutningen af den skriftlige forhandling og retsmødet, kan ikke forklares med arten eller kompleksiteten af sagen eller af dens sammenhæng. Dels er den for Retten indbragte tvist ikke kendetegnet ved nogen nævneværdig kompleksitet. Dels fremgår det hverken af den appellerede dom eller af de af parterne fremlagte oplysninger, at denne periode med ingen aktivitet er objektivt begrundet, eller at appellanterne havde bidraget hertil.
- 59 Det følger imidlertid af de betragtninger, der er anført i nærværende doms præmis 55, at det tredje appelanbringende skal forkastes.

Det andet anbringende, hvorefter Retten overskred grænserne for sin fulde prøvelsesret

Parternes argumenter

- 60 Appellanternes andet anbringende består af tre led.
- 61 Med dette anbringendes første led har de gjort gældende, at Retten i den appellerede doms præmis 625, 626 og 630 begik en retlig fejl, idet den overskred sine beføjelser, for så vidt som den i forbindelse med et anbringende rejst ex officio i medfør af sin fulde prøvelsesret fastslog appellanternes ansvar med hensyn til to dele af overtrædelsen af artikel 81, stk. 1, EF, nemlig kendskabet til kompensationsmekanismen og forudsigeligheden af overvågningsordningen.
- 62 Retten traf også i den foreliggende sag afgørelse ultra petita, eftersom Kommissionen ikke havde baseret sig på disse grunde i den omtvistede beslutning, og eftersom disse grunde ikke af appellanterne var blevet påberåbt som annullationsanbringender og ikke havde været genstand for nogen drøftelse, bortset fra spørgsmålet om formaliteten vedrørende erklæringen fra V.C.
- 63 Kommissionen har anført, at Retten, da den traf afgørelse om niveauet for den bøde, som appellanterne skulle pålægges, kunne tage hensyn til appellanternes kendskab til overvågnings- og kompensationsmekanismerne, eftersom der er tale om en faktisk omstændighed. Det er Kommissionens opfattelse, at Retten kunne gøre det samme hvad angår erklæringen fra V.C., navnlig for så vidt som Domstolen i præmis 40 i dom KNP BT mod Kommissionen (C-248/98 P, EU:C:2000:625) anerkender, at Retten, når den vurderer, om bødernes størrelse er passende, har mulighed for at tage hensyn til yderligere oplysninger, som ikke fremgik af den afgørelse, som den skulle undersøge, som oplysninger der kræves i henhold til begrundelsespligten. Endelig er Kommissionen af den opfattelse, at dette anbringende er uvirksomt, for så vidt som Retten allerede har nedsat bøden.
- 64 Appellanterne har med det andet anbringendes andet led anført, at Retten tilsidesatte retten til en retfærdig rettergang, herunder princippet om processuel ligestilling, retten til forsvar og navnlig kontradiktionsprincippet, da den i den i den appellerede doms præmis 624 og 625 fastslog, at det tilkom Retten i forbindelse med udøvelsen af sin fulde prøvelsesret at tage erklæringen fra V.C. i betragtning med henblik på at fastslå appellanternes ansvar på grund af deres kendskab til kompensationsmekanismen og forudsigeligheden af overvågningsordningen.

- 65 Retten tilsidesatte disse principper, da den ikke med præcision, og inden den traf afgørelse, oplyste appellanterne om arten af og genstanden for denne nye begrundelse i overensstemmelse med de krav, der fremgår af EMRK's artikel 6 og chartrets artikel 47 og 48.
- 66 Kommissionen har anfægtet disse argumenter og har insisteret på, at de af V.C. fremlagte beviser vedrørende appellanternes kendskab til overvågnings- og kompensationsmekanismerne blev nævnt for første gang af appellanterne. Det ville således være absurd fra appellanternes side at påstå, at de ikke havde kunnet få kendskab til disse beviser.
- 67 Med deres andet anbringendes tredje led har appellanterne anført, at Retten, da den holdt dem ansvarlige med hensyn til to dele af overtrædelsen i den appellerede doms præmis 626 foretog en urigtig gengivelse af beviserne og tilsidesatte princippet om uskyldsformodning. Konstateringen er baseret på en ufuldstændig gengivelse af erklæringen fra V.C., hvoraf det klart fremgår, at denne ikke havde noget kendskab til arten af den kompensationsmekanisme, som var omhandlet i den omtvistede beslutning.
- 68 Ifølge Kommissionen foretog Retten derimod ikke en urigtig gengivelse af de beviser, der er indeholdt i erklæringen fra V.C.

Domstolens bemærkninger

- 69 Med deres andet anbringendes første led, sammenholdt med det nævnte anbringendes andet led, har appellanterne foreholdt Retten, at den har overskredet grænserne for sin fulde prøvelsesret som defineret i artikel 261 TEUF og artikel 31 i forordning nr. 1/2003.
- 70 Med henblik på at vurdere, om dette anbringendes første led er velbegrundet, skal det indledningsvis bemærkes, at Retten, efter at have fastslået dels i den appellerede doms præmis 265, 266, 270 og 292, at Kommissionen ikke havde bevist appellanternes deltagelse i de omhandlede kompensations- og overvågningsmekanismer, dels i denne doms præmis 282, at Kommissionen ikke havde baseret den omtvistede beslutning på nogen anden begrundelse end appellanternes deltagelse i disse to dele for at anse dem for ansvarlige i denne henseende, i nævnte doms præmis 624-626 og 630 anførte følgende.

»624

[...] det tilkommer Retten i den foreliggende sag inden for rammerne af sin fulde prøvelsesret at tage erklæringen af 6. december 2007 fra V.C. i betragtning.

625 Det må [...] henset til denne erklæring fastslås, at [appellanterne] havde kendskab til de andre kartelmedlemmers deltagelse i kompensationsmekanismen, og at de også kunne forudse de andre kartelmedlemmers deltagelse i overvågningsordningen.

626 De kan således holdes ansvarlige for disse to dele af overtrædelsen (Domstolens dom Kommissionen mod Anic Partecipazioni, C-49/92 P, EU:C:1999:356, præmis 83).

[...]

630 Eftersom [appellanterne] kan holdes ansvarlige for overvågningsordningen og for kompensationsmekanismen samt for alle de andre dele af overtrædelsen, er det ikke nødvendigt at ændre bødens udgangsbetrag [...]«

- 71 Det bemærkes endvidere, at systemet med retslig prøvelse af Kommissionens afgørelser vedrørende procedurerne i henhold til artikel 101 TEUF og 102 TEUF består i en legalitetskontrol af institutionernes retsakter, som er fastsat i artikel 263 TEUF, hvilken kontrol i henhold til artikel 261

TEUF og efter anmodning fra sagsøgerne kan suppleres af Rettens udøvelse af en fuld prøvelsesret vedrørende de sanktioner, som af Kommissionen pålægges på dette område (dom Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 42).

- 72 Som Domstolen flere gange har haft lejlighed til at præcisere, omfatter den legalitetskontrol, der er fastsat i artikel 263 TEUF, samtlige elementer ved Kommissionens afgørelser vedrørende procedurerne i henhold til artikel 101 TEUF og 102 TEUF, med hensyn til hvilke Retten sikrer en grundig kontrol, såvel retligt som faktisk, i lyset af de af sagsøgerne rejste anbringende (jf. i denne retning domme KME Germany m.fl. mod Kommissionen, C-272/09 P, EU:C:2011:810, præmis 102 og 109, Chalkor mod Kommissionen, C-386/10 P, EU:C:2011:815, præmis 62 og 82, og Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 56 og 59), og henset til samtlige de oplysninger, som disse sidstnævnte har fremlagt, uanset om oplysningerne ligger forud eller efter den trufne afgørelse, og uanset om de forudgående er blevet fremlagt inden for rammerne af den administrative procedure eller for første gang i forbindelse med det søgsmål, der er anlagt for Retten, for så vidt som disse sidstnævnte oplysninger er relevante for kontrollen med lovligheden af Kommissionens afgørelse (jf. i denne retning dom Knauf Gips mod Kommissionen, C-407/08 P, EU:C:2010:389, præmis 87-92).
- 73 Det bemærkes imidlertid, at EU-retsinstanserne i forbindelse med legalitetskontrollen i henhold til artikel 263 TEUF ikke kan sætte deres egen begrundelse i stedet for den, udstederen af den omhandlede retsakt har angivet (jf. i denne retning dom Frucona Košice mod Kommissionen, C-73/11 P, EU:C:2013:32, præmis 89 og den deri nævnte retspraksis).
- 74 Endvidere bestemmer artikel 261 TEUF, at »[f]orordninger udstedt af Europa-Parlamentet og Rådet i fællesskab eller af Rådet i henhold til traktaternes bestemmelser kan tillægge Den Europæiske Unions Domstol fuld prøvelsesret vedrørende de i disse forordninger omhandlede sanktioner«. EU-lovgiver har under anvendelse af den mulighed, som denne bestemmelse giver, i artikel 31 i forordning nr. 1/2003 fastslået, at »Domstolen har fuld prøvelsesret med hensyn til klager over beslutninger, hvorved Kommissionen fastsætter en bøde eller en tvangsbøde[, og at den] kan ophæve, nedsætte eller forhøje den pågældende bøde eller tvangsbøde«.
- 75 Når EU-retsinstanserne udøver deres fulde prøvelsesret som fastsat i artikel 261 TEUF og artikel 31 i forordning nr. 1/2003 har de kompetence til, ud over en simpel legalitetskontrol af sanktionen, at sætte deres egen vurdering med hensyn til fastsættelsen af størrelsen af denne sanktion i stedet for den vurdering, som Kommissionen, som er ophavsmand til den retsakt, hvori denne sanktion oprindeligt blev fastsat, har foretaget (jf. i denne retning dom Groupe Danone mod Kommissionen, C-3/06 P, EU:C:2007:88, præmis 61).
- 76 Til gengæld omfatter denne fulde prøvelsesret til forskel fra den legalitetskontrol, der er fastsat i artikel 263 TEUF, udelukkende fastsættelsen af bødens størrelse (jf. i denne retning bl.a. domme Groupe Danone mod Kommissionen, C-3/06 P, EU:C:2007:88, præmis 62, Alliance One International mod Kommissionen, C-679/11 P, EU:C:2013:606, præmis 105, mod Kommissionen m.fl. mod Siemens Österreich m.fl., C-231/11 P – C-233/11 P, EU:C:2014:256, præmis 126, og Telefónica og Telefónica de España mod Kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, præmis 45).
- 77 Heraf følger, at den fulde prøvelsesret, som Retten råder over på grundlag af artikel 31 i ordning nr. 1/2003, alene vedrører dennes vurdering af den bøde, som Kommissionen har pålagt, og den omfatter ikke enhver ændring af de elementer, som udgør den overtrædelse, som Kommissionen lovligt har fastslået i den afgørelse, som er blevet indbragt for Retten.
- 78 Som anført i nærværende doms præmis 70 konstaterede Retten i den appellerede doms præmis 625, 626 og 630 inden for rammerne af sin fulde prøvelsesret, at appellanterne havde haft kendskab til de andre kartelmedlemmers deltagelse i kompensationsmekanismen, men også at de kunne forudse disses deltagelse i overvågningsordningen, selv om Retten havde fastslået, at Kommissionen ikke havde bevist,

at appellanterne havde deltaget i kompensationsmekanismen og i overvågningsordningen, og at den omtvistede beslutning ikke var baseret på nogen anden begrundelse end disses deltagelse i disse dele af overtrædelsen. Retten fandt som følge heraf dels, at de kunne holdes ansvarlige i medfør af artikel 101 TEUF, dels, at der skulle tages hensyn hertil ved fastsættelsen af bødens størrelse.

79 Retten begik herved en retlig fejl.

80 Det andet anbringendes første led er begrundet og skal derfor tiltrædes.

81 Som følge heraf skal den appellerede dom ophæves, for så vidt som den i punkt 3 i sin dispositive del fastsætter den nye bøde, som appellanterne skal pålægges, under hensyntagen til Rettens urigtige konstatering, i denne doms præmis 625, 626 og 630, i medfør af sin fulde prøvelsesret, hvorefter appellanterne havde haft kendskab til de andre kartelmedlemmers deltagelse i kompensationsmekanismen, og hvorefter de også kunne forudse de andre kartelmedlemmers deltagelse i overvågningsordningen, og at de derfor kunne holdes ansvarlige.

82 Henset til det foregående er det uforholdsmæssigt at træffe afgørelse om de øvrige dele af det andet led og om det andet anbringendes tredje led.

Søgsmålet for Retten

83 I overensstemmelse med artikel 61, stk. 1, andet afsnit, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol kan Domstolen, når den ophæver den af Retten truffene afgørelse, selv træffe endelig afgørelse, hvis sagen er moden til påkendelse.

84 Dette er tilfældet i den foreliggende sag, idet Domstolen råder over alle de nødvendige oplysninger for at træffe afgørelse i sagen.

85 Det bemærkes i denne henseende, at det, henset til punkt 1 i den omtvistede beslutnings dispositive del som delvis annulleret ved den appellerede dom og henset til, at det første anbringende i denne appel er blevet forkastet i nærværende doms præmis 48, er endelig fastslået, at appellanterne skal holdes ansvarlige for deres deltagelse i perioden fra den 31. januar 1995 til den 1. oktober 2002 for GALP Energía España og Petróleos de Portugal og i perioden fra den 22. april 1999 til den 1. oktober 2002 for GALP Energía SGPS i en række aftaler og former for samordnet praksis i forbindelse med markedsføring af penetrationsbitumen, der omfatter hele det spanske område (med undtagelse af De Kanariske Øer), og som består i aftaler om opdeling af markedet og prissamordning.

86 Rettens konstatering af, at der ikke forelå bevis for appellanternes deltagelse i kompensationsmekanismen og i overvågningsordningen, kan således ikke i henhold til artikel 264, stk. 1, TEUF bevirke en annullation af den omtvistede beslutning i sin helhed, eftersom disse elementer udgør accessoriske dele af den pågældende overtrædelse. Den omstændighed, at Kommissionen ikke har ført bevis for en sådan deltagelse fra appellanternes side, ændrer ikke det materielle indhold af den omtvistede beslutning, for så vidt som den ene vedvarende overtrædelse, som fastslås i denne, som det fremgår af nærværende doms præmis 12 og 13, i det væsentlige består af to rækker hovedovertrædelser, nemlig opdelingen af markedet og prissamordningen (jf. i denne retning dom Kommissionen mod Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, præmis 36-38).

87 Henset til det foregående skal der ved anvendelse af den fulde prøvelsesret, som Domstolen anerkendes at have i henhold til artikel 31 i forordning nr. 1/2003, tages stilling til størrelsen af den bøde, som bør pålægges appellanterne (dom Guardian Industries og Guardian Europe mod Kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, præmis 73 og den deri nævnte retspraksis).

- 88 Det bemærkes herved, at Domstolen, når den træffer endelig afgørelse i tvisten i henhold til artikel 61, stk. 1, andet afsnit, i statuten for Domstolen, har beføjelse til inden for rammerne af udøvelsen af sin fulde prøvelsesret at anlægge sin egen vurdering i stedet for Kommissionens og derfor ophæve, nedsætte eller forhøje den pålagte bøde eller tvangsbøde (jf. bl.a. dom KME Germany m.fl. mod Kommissionen, C-389/10 P, EU:C:2011:816, præmis 130 og den deri nævnte retspraksis).
- 89 Med henblik på at fastsætte størrelsen af den bøde, som skal pålægges, tilkommer det Domstolen selv at vurdere de konkrete omstændigheder og overtrædelsens art (dom Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin mod Kommissionen, 322/81, EU:C:1983:313, præmis 111).
- 90 Dette indebærer, at Domstolen i henhold til artikel 23, stk. 3, i forordning nr. 1/2003, for hver virksomhed, der pålægges sanktioner, tager hensyn til grovheden af den omhandlede overtrædelse og varigheden heraf, under overholdelse af navnlig begrundelsespligten, proportionalitetsprincippet, princippet om individuelle sanktioner og ligebehandlingsprincippet (jf. i denne retning dom Kommissionen m.fl. mod Siemens Österreich m.fl., C-231/11 P – C-233/11 P, EU:C:2014:256, præmis 53 og 56, Guardian Industries og Guardian Europe mod Kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, præmis 75, og Kommissionen mod Parker Hannifin Manufacturing og Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, præmis 77), og dette uden at Domstolen er bundet af de vejledende bestemmelser, som Kommissionen har fastsat i sine retningslinjer (jf. analogt dom Italien mod Kommissionen, C-310/99, EU:C:2002:143, præmis 52), selv om de sidstnævnte kan være vejledende for EU-retsinstanser, når disse udøver deres fulde prøvelsesret (jf. i denne retning Kommissionen mod Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, præmis 80 og den deri nævnte retspraksis).
- 91 Det må i den foreliggende sag fastslås, at appellanterne på spansk område deltog i én vedvarende overtrædelse, der hovedsageligt bestod i aftaler om opdeling af markedet og en prissamordning, hvilken overtrædelse på grund af selve sin art er meget alvorlig (jf. i denne retning dom Versalis mod Kommissionen, C-511/11 P, EU:C:2013:386, præmis 83) over en længere periode på syv år og otte måneder for GALP Energía España og Petróleos de Portugal samt tre år og fem måneder for GALP Energía SGPS.
- 92 Der skal også tages hensyn til den omstændighed, at appellanterne hvad angår deres individuelle situation, som det fremgår af den omtvistede beslutnings punkt 514, rådede over markedsandele på 4,54%, hvilket giver grundlag for at antage, som Retten gjorde det i den appellerede doms præmis 631, at de på grund af deres størrelse ikke med deres konkurrencebegrænsende adfærd var i stand til at forårsage nogen alvorlig skade for konkurrencen. Endvidere har Kommissionen i den omtvistede beslutnings punkt 566 og 567 med rette anført, at appellanterne havde deltaget i overtrædelsen i mere begrænset omfang end de andre virksomheder.
- 93 Med henblik på at fastsætte størrelsen af den bøde, som appellanterne skal pålægges, har Domstolen til hensigt at anvende de vurderinger, som Kommissionen og Retten har foretaget med hensyn til bødens grundbeløb, og nedsættelsen heraf på 10% som følge af appellanternes begrænsede deltagelse i den omtvistede overtrædelse. En yderligere nedsættelse på 10% af grundbeløbet skal imidlertid anvendes, i tillæg til den nedsættelse på 10%, som allerede er indrømmet i den omtvistede beslutning, på grund af Kommissionens manglende bevis for appellanternes deltagelse i kompensationsmekanismen og overvågningsordningen.
- 94 Under disse omstændigheder og under hensyntagen til de samtlige faktiske omstændigheder i den foreliggende sag (jf. dom Guardian Industries og Guardian Europe mod Kommissionen, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, præmis 78 og den deri nævnte retspraksis) skal det beløb, som GALP Energía España og Petróleos de Portugal pålægges i solidum, fastsættes til 7,7 mio. EUR, hvoraf GALP Energía SGPS er solidarisk ansvarlig for 5,72 mio. EUR.

Sagens omkostninger

- 95 Det bestemmes i artikel 184, stk. 2, i Domstolens procesreglement, at såfremt appellen ikke tages til følge, eller såfremt appellen tages til følge, og Domstolen selv endeligt afgør sagen, træffer den afgørelse om sagsomkostninger.
- 96 I henhold til procesreglementets artikel 138, stk. 1, der i medfør af samme reglements artikel 184, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Ifølge samme reglements artikel 138, stk. 3, bærer hver part sine omkostninger, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter. Domstolen kan dog, hvis dette efter omstændighederne findes begrundet, beslutte, at en part, ud over at bære sine egne omkostninger, skal betale en del af modpartens omkostninger.
- 97 Henset til omstændighederne i den foreliggende sag træffes der herved bestemmelse om, at appellanterne betaler to tredjedele af Kommissionens omkostninger og bærer to tredjedele af deres egne omkostninger i forbindelse med appellen, og om, at Kommissionen bærer en tredjedel af sine egne omkostninger og betaler en tredjedel af appellanternes omkostninger i forbindelse med denne procedure. Henset til de anbringender, som appellanterne har rejst for Retten, hvoraf en del er blevet endeligt forkastet, bærer hver af parterne i øvrigt deres egne omkostninger i forbindelse med sagen i første instans.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Femte Afdeling):

- 1) **Den Europæiske Unions Rets dom af 16. september 2013, Galp Energía España m.fl. mod Kommissionen (T-462/07, EU:T:2013:459), ophæves, for så vidt som den i punkt 3 i sin dispositive del fastsætter den nye bøde, som GALP Energía España SA, Petróleos de Portugal SA og GALP Energía SGPS SA skal pålægges, under hensyntagen til Rettens urigtige konstatering i medfør af sin fulde prøvelsesret i begrundelsen for samme dom, hvorefter GALP Energía España SA, Petróleos de Portugal SA og GALP Energía SGPS SA havde haft kendskab til de andre kartelmedlemmers deltagelse i kompensationsmekanismen, og hvorefter de også kunne forudse de andre kartelmedlemmers deltagelse i overvågningsordningen, og at de derfor kunne holdes ansvarlige.**
- 2) **I øvrigt forkastes appellen.**
- 3) **Den bøde, som GALP Energía España SA og Petróleos de Portugal SA in solidum pålægges i artikel 2 i Kommissionens beslutning K(2007) 4441 endelig af 3. oktober 2007 om en procedure i henhold til artikel 81 EF (sag COMP/38.710 – Bitumen (Spanien)), fastsættes til 7,7 mio. EUR, hvoraf GALP Energía SGPS SA er solidarisk ansvarlig for 5,72 mio. EUR.**
- 4) **GALP Energía España SA, Petróleos de Portugal SA og GALP Energía SGPS SA betaler to tredjedele af Europa-Kommissionens omkostninger og bærer to tredjedele af deres egne omkostninger i forbindelse med appellen samt deres egne omkostninger i forbindelse med sagen i første instans.**
- 5) **Kommissionen bærer en tredjedel af sine egne omkostninger og betaler en tredjedel af de omkostninger, som GALP Energía España SA, Petróleos de Portugal SA og GALP Energía SGPS SA har afholdt i forbindelse med appellen, og bærer sine egne omkostninger i forbindelse med sagen i første instans.**

Underskrifter